

Betænkning afgivet af Børne- og Undervisningsudvalget den [18. marts 2020]

2. udkast

(ændringsforslag fra børne- og undervisningsministeren)

Betænkning

over

Forslag til lov om midlertidige foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet til forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med COVID-19

[af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget. Børne- og undervisningsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, 3 og 4. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2.

2. Indstillinger

◇

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Dispensation fra Folketingets forretningsorden

[Udvalget] indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsorden § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelsen af betænkningen, til lovforslaget kommer til 2. behandling, fra bestemmelsen i § 12, stk. 1, således at 2. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 1. behandling, fra bestemmelsen i § 13, stk. 1, således at 3. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 2. behandling, og fra bestemmelsen i § 13, stk. 1, om, at der skal gå 30 dage fra lovforslagets fremsættelse, til det kan vedtages ved 3. behandling.

4. Politiske bemærkninger

Udvalget

Udvalget har noteret sig, at børne- og undervisningsministeren har tilkendegivet, at ministeren vil etablere en følgegruppe bestående af samtlige børne- og undervisningsordførere, der løbende kan drøfte aktuelle spørgsmål i forhold til håndteringen af COVID-19 på børne- og undervisningsområdet.

I forbindelse med akutte hastesager med behov for hurtig handling, vil følgegruppen blive inddraget hurtigst muligt.

Udvalget noterer sig, at børne- og undervisningsministeren hurtigst muligt vil initiere en drøftelse i følgegruppen af lovens konsekvenser for afholdelsen af prøver og eksamener samt en drøftelse af, hvordan man kan håndtere de udfordringer, den nuværende situation kan give i forhold til kost- og efterskoler, ikke mindst i forhold til forældrenes incitament til fortsat at søge disse skoletilbud.

Udvalget noterer sig endvidere, at børne- og undervisningsministeren har til hensigt at fremsætte et ændringsforslag til loven, som sikrer at uddannelsesinstitutioner på Kulturministeriets ressort, også omfattes af loven.

Endelig noterer udvalget sig, at børne- og undervisningsministeren i november 2020 vil fremsætte forslag til revision af lov om midlertidige foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet til forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med COVID-19, såfremt det viser sig nødvendigt at revidere Lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme.

<Parti/partier>

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *børne- og undervisningsministeren*, tiltrådt af ◇:

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag
til

Lov om midlertidige foranstaltninger på børne- og undervisningsområdet, folkehøjskoleområdet og den frie folkeoplysende virksomhed til forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med covid-19.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 3]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af ◇:

Til § 1

2) I § 1 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1, kan der fra den 1. april 2020 og så længe de pågældende tilbud er lukkede, ikke opkræves egenbetaling fra forældre med børn i tilbud efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, § 21, stk. 2 og 3, § 52, stk. 2-4, eller § 66 stk. 2-5, og skolefritidsordninger efter folkeskolelovens § 3, stk. 7, som er omfattet af foranstaltninger iværksat efter regler fastsat i henhold til § 22, stk. 1, i lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme af foranstaltninger. Der kan fortsat opkræves egenbetaling for børn og unge, hvis tilbud efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, § 21, stk. 2 og 3, § 52, stk. 2-4, eller § 66 stk. 2-5, og skolefritidsordninger efter folkeskolelovens § 3, stk. 7, ikke er lukkede, hvor barnet eller den unge modtager nødpassning.«

[Kompensation for forældrebetaling]

Af *børne- og undervisningsministeren*, tiltrådt af ◇:

Ny paragraffer

3) Efter § 9 indsættes:

»Folkehøjskoler

§ 01. Kulturministeren kan for tilbud om kurser og undervisning efter lov om folkehøjskoler, som er eller har været omfattet af foranstaltninger iværksat efter lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme, fastsætte regler, som supplerer eller fraviger bestemmelser i lov om folkehøjskoler og regler fastsat i medfør heraf, herunder om beregning af statstilskud, elevbetaling, beregning af årselever m.v.

Den frie folkeoplysende virksomhed

§ 02. Kulturministeren kan for tilbud inden for den frie folkeoplysende virksomhed, herunder den folkeoplysende voksenundervisning, det frie folkeoplysende foreningsarbejde samt for tilbud inden for distriktsforeninger, daghøjskoler samt Folkeuniversitetet, som er eller har været omfattet af foranstaltninger af foranstaltninger iværksat efter lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme, fastsætte regler, som supplerer eller fraviger bestemmelser i lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet og regler fastsat i medfør heraf, herunder om kommunale tilskud og statslige tilskud.«

[Udvidelse af loven til også at omfatte folkehøjskoleområdet og den frie folkeoplysende virksomhed]

Ny paragraf

4) Efter § 10 indsættes som ny paragraf:

»§ 03. Børne- og undervisningsministeren fremsætter forslag om revision af loven i folketingsåret 2020-21 inden udgangen af november 2020.«

[Revisionsbestemmelse]

Bemærkninger

Til nr. 1

Titlen ændres som følge af ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 2

Formålet med ændringsforslaget er at sikre, at forældre ikke skal betale for tilbud efter dagtilbudsloven og folkeskoleloven fra den 1. april 2020 i de situationer, hvor der tilbudene fortsat er omfattet af foranstaltninger iværksat efter regler fastsat i henhold til § 22, stk. 1, i lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme, og barnet eller den unge ikke har gjort brug deres sædvanlige tilbud eller af nødpassning. Det følger således af forslaget, at forældre ikke skal betale for perioden fra den 1. april og til, at barnets sædvanlige tilbud genåbner, med mindre deres barn benytter nødpassning eller barnets tilbud ikke er lukket.

Til nr. 3

Ad § 01

Gældende lov om folkehøjskoler indeholder ikke bestemmelser om særlige tilskud, elevbetaling, beregning af årselever m.v. i forbindelse med, at folkeskolehøjskolerne har lukket ned som led i smitteforebyggende foranstaltninger for at begrænse spredningen af covid-19.

Det følger af bestemmelser i lov om folkehøjskoler § 8, stk. 1, at folkehøjskoler skal have andre indtægter end statstilskud. Det følger endvidere af lov om folkehøjskoler § 8, stk. 2, at for deltagelse i et kursus fastsætter folkehøjskolen en elevbetaling. Dette har sammenhæng med lov om folkehøjskoler § 11, stk. 3, hvoraf det følger, at elever skal yde elevbetaling for at kunne medregnes i årselevtallet i overensstemmelse med § 8. Det er således et krav, at elever, der

er tilmeldt højskoleophold, skal yde elevbetaling til folkehøjskolen, førend eleven kan medregnes i folkehøjskolens årselevtal og dermed udløse statstilskud.

I forbindelse med udbruddet af covid-19 i Danmark i 2020 har regeringen i første omgang kraftigt opfordret og dernæst i medfør af lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme foranstaltet, at bl.a. også folkehøjskolerne skal indstille deres undervisningsaktiviteter og lukke ned som led i smittebekæmpelsen. Folkehøjskolerne har imødekommet anbefalingen og efterlevet påbuddet.

Det foreslås, at kulturministeren for tilbud om kurser og undervisning efter lov om folkehøjskoler, som er eller har været omfattet af foranstaltninger af foranstaltninger iværksat efter lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme, vil kunne fastsætte regler, som supplerer eller fraviger bestemmelser i lov om folkehøjskoler og regler fastsat i medfør heraf, herunder om beregning af statstilskud, elevbetaling, beregning af årselever m.v. Formålet med ændringsforslaget er at sikre, at kulturministeren har bemyndigelse til at hjælpe højskolerne i forbindelse med covid-19.

Ad § 02

Den frie folkeoplysende virksomhed, herunder folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitet har sit lovgivningsmæssige ophæng i lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitet (her benævnt folkeoplysningsloven). Efter folkeoplysningsloven er det kommunalbestyrelsen, der i overensstemmelse med lokale prioriteringer, ønsker og behov fastlægger rammerne for ydelse af kommunale tilskud m.v. til den folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler, herunder fastsættelse af særlige tilskud, deltagerbetaling, beregning af grundtilskud og supplerende grundtilskud, beløbsramme til debatskabende virksomhed m.v. Efter folkeoplysningsloven yder staten tilskud til Folkeuniversitetsvirksomhed, herunder fastsættelse af tilskuddets størrelse. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskud og fordeling af tilskud mv.

Gældende lov om lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitet indeholder ikke bestemmelser kommunale tilskud og statslige tilskud mv. i forbindelse med, at de folkeoplysende tilbud og Folkeuniversitetets tilbud har lukket ned som led i smitteforebyggende foranstaltninger for at begrænse spredningen af covid-19.

Det foreslås, at kulturministeren for foreninger, der tilbyder folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde samt for daghøjskoler og Folkeuniversitetet i medfør af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven), hvis undervisning, studiekreds, foredragsvirksomhed og debatskabende aktiviteter er eller har været omfattet af foranstaltninger af foranstaltninger iværksat efter lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme, kan fastsætte regler, som supplerer eller

fraviger bestemmelser i folkeoplysningsloven og regler fastsat i medfør heraf, herunder om tilskud. Formålet med ændringsforslaget er at sikre, at kulturministeren har bemyndigelse til at fravige folkeoplysningsloven i forbindelse med covid-19 for så vidt angår betingelser for kommunernes ydelse af tilskud mv. til den folkeoplysende voksenundervisning efter folkeoplysningsloven.

Til nr. 4

Lovforslaget tager sigte op at håndtere den situation, der er opstået i foråret 2020 som følge af udbruddet af COVID-2019, hvorfor det også foreslås, at lovforslaget ophæves automatisk den 1. marts 2021, jf. § 10, stk. 3, i det fremsatte lovforslag.

Det foreslås, at der i lovforslaget derudover indsættes en revisionsbestemmelse, hvorefter børne- og undervisningsministeren inden udgangen af november 2020 skal fastsætte forslag til revision af loven.

Forslaget skal ses i sammenhæng med det, der er anført i betænkningen over lovforslag nr. L 133 – Forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme (Udvidelse af foranstaltninger til at forebygge og inddæmme smitte samt sikring af kapacitetsmæssige ressourcer m.v.), hvor det fremgår, at sundheds- og ældreministeren i november 2020 vil fremsætte forslag til revision af om foranstaltninger mod smittesomme og andre overførbare sygdomme.

Afsættet for lovrevisionen vil således være, i hvilket omfang det viser sig nødvendigt at revidere lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 17. marts 2020 og var til 1. behandling den 17. marts 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Børne- og Undervisningsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i [3] møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget er ikke forinden fremsættelsen sendt i høring. Under hensyn til at lovforslaget hastebehandles, er lovforslaget heller ikke sendt i høring samtidig med fremsættelsen.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 7 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 106 spørgsmål til børne- og undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, [som ministeren har besvaret.]

Anders Kronborg (S) fmd. Tanja Larsson (S) Jens Joel (S) Jesper Petersen (S) Julie Skovsby (S) Kasper Sand Kjær (S)

Orla Hav (S) Katrine Robsøe (RV) Anne Sophie Callesen (RV) Marianne Jelve (RV) Jacob Mark (SF)

Ina Strøjer-Schmidt (SF) Astrid Carøe (SF) Jakob Sølvhøj (EL) Mai Villadsen (EL) Uffe Elbæk (UFG) Anni Matthiesen (V)

Peter Juel-Jensen (V) Ellen Trane Nørby (V) Christoffer Aagaard Melson (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Stén Knuth (V) nfm. Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Pernille Bendixen (DF) Marie Krarup (DF)

Katarina Ammitzbøll (KF) Mai Mercado (KF) Mette Thiesen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Nye Borgerlige (NB)	4		